

GUIX

PRIMÀRIA

Elements d'Acció Educativa | 453

En la pràctica
**Quan un artista
entra a l'escola**

Guix Dos

**10 mesos,
10 aprenentatges**

L'art d'enumerar

Viure l'escriptura

l al Bloc...
TIC TIC i anglès, Filosoïem,
Gestió: Un canvi de mirada,
Cuida't: Nous canals de
comunicació, llibres i més recursos

REFLEXIÓ

**Pedagogia de la malaltia
i el deteriorament:
com es viu des de l'escola?,
per Sònia Fuentes**

A FONTS...

A FONTS...

Exposicions digitals, més que una eina comunicativa

Francisco Domingo Juan, Ricardo Casino Ortega, Laura Monsalve Lorente

«The Minecraft is the worst in the world and Call of Duty is the best». Aquesta frase apareix en la presentació del Projecte Unit 2 de la matèria d'anglès d'un alumne de sisè del col·legi Jesús-Maria Fuensanta, de València. Respon a la necessitat d'explicar com les exposicions digitals són més que una eina comunicativa, perquè nois i les noies hi presenten les seues creacions a la resta dels companys i companyes.

▣ **PARAULES CLAU:** estratègies docents, exposicions digitals, metodologia, continguts digitalitzats, tecnologia, TAC.

Segons Del Moral, Villalustre i Neira (2017), la competència digital és una de les vuit competències que, segons el Parlament Europeu i el Consell (2006), s'han de desenvolupar en les diferents etapes de l'ensenyament obligatori i que s'orienta a proporcionar les habilitats i les capacitats necessàries per conèixer i manejar les tecnologies digitals, com també per fer front als desafiaments que plantegen aquestes.

de persones que estan a l'atur i/o realitzen treballs temporals. El perfil l'alumnat del centre és molt divers, a que hi conviuen infants de 23 nacionalitats diferents. L'escola aposta per la inclusió, la innovació en l'educació introducció i l'ús correcte dels aparells tecnològics a les aules. A més, es té en compte les diferents capacitats de l'alumnat perquè sigui participatiu del seu propi aprenentatge.

Ens presentem

L'experiència educativa es duu a terme a l'aula de sisè de primària del col·legi Jesús-Maria Fuensanta, de València. El centre se situa en un barri de la periferia de la ciutat de València. La seua població té un nivell socioeconòmic mitjà-baix i hi viuen una gran quantitat

OBJECTIUS

- > Apoderar l'alumnat mitjançant estratègies comunicatives.
- > Utilitzar recursos i eines que afavorisquen la competència digital.
- > Conèixer i compartir els centres d'interès dels infants del centre.

Imatge 1. Treballant en grup les faules per mitjà de les TIC

De quins recursos disposem

A l'aula hi ha pissarra digital, projector, ordinador i xarxa wifi compartida en tot el centre. Els nois i les noies disposen d'ordinadors portàtils, la majoria dels quals són Chromebooks a causa de la bona relació qualitat-preu que mostren i les prestacions que tenen. Els infants adquireixen llicències digitals en quasi totes les àrees, encara que alguns dels llibres han sigut creats pel professorat amb material propi.

Tant el docent com el mateix alumnat reallitzen una cerca d'aplicacions en la xarxa que són utilitzades posteriorment per elaborar els seus treballs, tant els individuals com els grups.

La nostra experiència

En àrees com ara l'anglès la comunicació és un dels eixos principals per aprendre la llengua, pel la qual cosa és indispensable avaluar-la a l'aula. Citant Sir Ken Robinson:

*L'aprenentatge no és un monòleg, sinó que és una relació. És una conversa. Els grans professors són alumnes i els grans alumnes són professors.*¹

Com a mestre d'anglès, soc partidari de l'exposició de treballs a classe, durant la qual els infants han de presentar la seua creació a la resta dels companys i com-

En àrees com ara l'anglès la comunicació és un dels eixos principals per aprendre la llengua, per la qual cosa és indispensable avaluar-la a l'aula

panyes. L'elecció del tema ha d'incloure aspectes que incentiven la creativitat de l'escolar a l'hora de relacionar els continguts de la unitat amb els seus propis interessos. L'estudiant comparteix, gaudeix i se sent protagonista de la presentació del tema. L'elecció del format també el motiva a ser autodidacte.

Un dia qualsevol, a l'aula, ens trobem amb aquest tipus d'interacció:

► Macoste a la meua alumna i li pregunte sobre el monogràfic que ha d'exposar davant els seus companys aquesta setmana. La presentació ha de fer-la amb algun recurs digital. Ella em proposa utilitzar el Powtoon, però té dubtes sobre com m'ho pot fer arribar. Em comenta: «Et mane un enllaç de Youtube al nostre Google Classroom o el visualitzes des de la webste? Vaig pensar a fer-ho en E-maze perquè em dona l'opció de convertir-ho en format PDF, però les animacions no són tan divertides». ►

Parlem d'infants de 10 i 11 anys. Aquest és el format educatiu del moment, i no podem ignorar-lo.

Quan l'alumne aconsegueix captar l'atenció de la resta de la classe i sent que el seu professor l'entén, la classe deixa de ser una aula i es converteix en el seu propi parc temàtic. Existeix un lloc millor per a aprendre i divertir-se?

Aplicacions com ara E-maze, Powtoon o Genial.ly afavoreixen la creativitat en aquest procés, ja que aporten animacions, vídeos, música i personatges atractius que fan divertida i interessant la realització de la tasca. Durant l'elaboració del projecte, la competència digital es treballa enormement i, en fer-ho de manera autodidacta, aconseguim l'apoderament de les xiquetes i els xiquets.

Unes altres eines com a presentacions de Google hi afegixen el factor de correcció prèvia, ja que poden compartir-les amb el docent abans de ser projectades a l'aula. En l'àrea de llengua duem a terme una activitat anomenada *historietes*, en la qual cada infant és un personatge fictici. Cada quinze dies es proporciona un tema a l'alumnat sobre el qual ha de desenvolupar una història en què està involucrat i s'interrelaciona. L'infant envia la història via Gmail en format Google Docs a Google Classroom.

El docent n'edita l'indispensable, l'escolar la transcriu al seu quadern i finalment la llig en classe davant dels seus companys i companyes. El professor la projecta en la pantalla mentre és llegida, amb la qual

A FONTS...

Pràctiques docents digitals

Us de les TIC

A FONTS...

cosa atavoreix l'atenció del grup. Això ajuda a fer-lo sentir més segur durant l'exposició.

En aquesta mateixa línia de treball, però, també, el meu alumnat realitza presentacions en grup encaminades a potenciar el treball cooperatiu. Al llarg del procés, els infants comparteixen el document i hi van realitzant modificacions a l'aula o des de casa seva fins que arriben al resultat final consensuat. Generalment utilitzen presentacions de Google en les quals inclouen imatges, àudio i vídeo (imatge 1, a la pàgina anterior).²

A vegades, quan el tema és adaptable a uns altres nivells, el presenten en altres cursos. Això comporta organització en

referència a la verticalitat, als horaris i a la disponibilitat.

El resultat sol ser molt satisfactori. Els alumnes i les alumnes torren a sentir el desafiament de mostrar un projecte davant d'uns altres infants, però, en aquest cas, eixint de la seua zona de confort (l'aula) per a anar a visitar unes altres aules. Un exemple d'aquesta dinàmica és la creació d'una rondalla que presenten a alumnes d'educació infantil i de primer cicle de primària (imatge 2).

L'avaluació

Aquest procés es duu a terme de forma contínua, els xiquets i les xiquetes hi estan involucrats de manera activa i s'hi tenen en compte les seves aportacions,

com també les revisions que el docent ha anat realitzant. Es fa una posada en comú en finalitzar les exposicions i atenció a una visió més objectiva als projectes a l'hora d'avaluar-los.

Les TIC, eines per motivar, comunicar i compartir

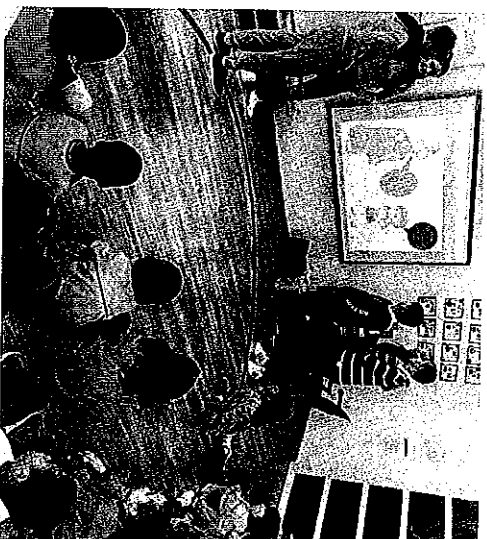
A través de l'ús de programes informàtics com ara Powtoon, E-maze, Genially, etc. l'infant se sent identificat i motivat. De la mateixa manera, aconseguim desenvolupar competències digitals que semblaven inassolibles. Les TIC ofereixen un nou tipus de comunicació i és necessari traslladar-les a l'aula perquè en sàpiau fer un bon ús.

El treball cooperatiu fomenta la interacció simultània i l'aprenentatge col·laboratiu. En aquest model és dut a terme amb eines digitals, els resultats són òptims, ja que partim de la motivació de l'escolars per utilitzar-les.

Segons San Martín i Peirats (2018), els mitjans digitals faciliten que ens introdueixim en l'àmbit de la creació i la difusió d'una manera radicalment diferent de com ho fèiem abans. No ens limitem a ser-ne usuaris passius, sinó que treballam amb operacions diverses de producció i reproducció. És el que, paratrassant una expressió del camp de l'antropologia, s'anomena *bricolatge tecnològic* (San Martín, 2009).

Imatge 2. Exposant els treballs d'anglès en l'aula

Imatge 3. Exposant les faules en les classes d'infantil

NOTA

* **RECOMENYEMENTS:** A la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport per la promoció de la investigació científica, el desenvolupament tecnològic i la innovació en la Comunitat Valenciana. Aquest treball es basa en els resultats de la fase I del projecte emergent titulat *Anàlisi de les estratègies docents davant la digitalització dels continguts del currículum d'educació infantil i primària* (GV/2018/074).

1. Vegeu el vídeo a <https://youtu.be/4h3nAbPqjss>

2. Vegeu els treballs diversos de l'alumnat a: <https://youtu.be/4h3nAbPqjss>, <https://view.genial.ly/5bfc1f210192d636409eaadb2/>

genially-sin-titulo, <https://youtu.be/3nFk1-OPUw>, www.emaze.com/@AOFL-000Q/project-unit-1, www.youtube.com/watch?v=EoyacAYzQ54

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

DEL MORAL, M.E.; VILLALUSTRE, L.; NEIRA, M.R. (2017): «Competencias comunicativas y digitales impulsadas en escuelas rurales elaborando digital storytelling». *Aula Abierta*, núm. 45, p. 15-24.

PARLAMENTO EUROPEO Y CONSEJO (2006): «Recomendación del Parlamento Europeo y del Consejo, de 18 de diciembre de 2006, sobre las competencias clave para el

aprendizaje permanente (2006/962/CE)». *Diario Oficial de la Unión Europea*, L 394/10 (30 de septiembre 2006).

SAN MARTÍN, A. (2009): *La escuela empujada*. Barcelona: Gedisa.

SAN MARTÍN, A.; PEIRATS, J. (2018). «Controversias en la transición del libro de texto en papel y electrónico a los contenidos digitales». *RED: Revista de Educación a Distancia*, núm. 56, p. 5.

Aquest article fou sol·licitat per Guix. Elements d'Acció Educativa el mes de novembre de 2018 i acceptat el mes de gener de 2019 per ser-hi publicat.

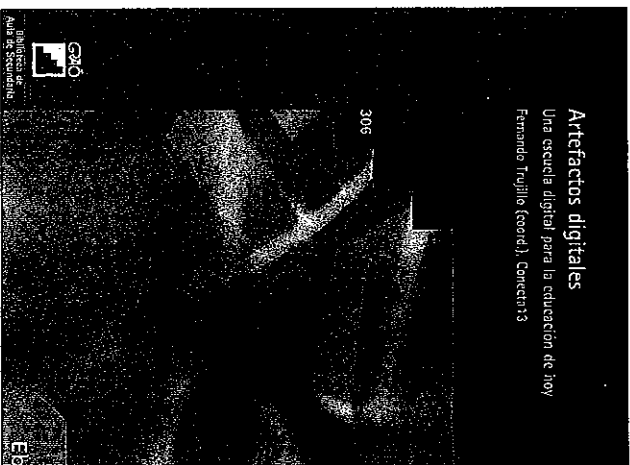
A FONTS...

HEM PARLAT DE:
- Ús de les TIC (tecnologies),
- Didàctica de les llengües estrangeres.

AUTORIA

Francisco Domingo Juan
Ricardo Casino Ortega
Còrlegi Jesús-Maria
Fuensanta, València
fdomingo@jesus-mariatruensanta.es
ricoer@alumni.uv.es

Laura Monsalve Lorente
Universitat de València.
València
laura.monsalve@uv.es

Artefactos digitales

Una escuela digital para la educación de hoy

Fernando Trujillo (coord.), Conecta13

Aquest llibre és, al mateix temps, una proposta educativa per a l'ús de la tecnologia a l'aula, un manual amb suggeriments múltiples per a la creació d'«artefactes digitals» (els podcasts, la geolocalització, els murals digitals, els robots, etc.) i una revisió de projectes de referències que fan ús dels «artefactes digitals» que es presenten aquí.

Un llibre escrit per docents de qualsevol etapa educativa que vulguin disposar d'una guia per entrar en el món de l'educació digital. Aquest és, en realitat, l'objectiu principal d'aquest llibre: arribar fins a la teua classe i ajudar-te a dissenyar projectes d'aprenentatge a través de la creació d'«artefactes digitals».

15,20€
Ebook 12,40€

Hurado, 29. 08022 Barcelona

info@trif.eu

www.grao.com

934 080 464